

СЦЕНАРИЙ ЗА ПОСРЕЩАНЕ НА БАБА МАРТА

Място: Театрален клуб

Участници: Баба Марта, Разказвач 1 и Разказвач 2, Малък Сечко, Пижо и Пенда, Пролетта, 8 Деца

I част

Участват: /Разказвач 1 и Дете 1 и 2/

1. ДЕТЕ : Обичам българския народ, обичам неговите песни, приказки, мъдрости, които разкриват богатствата на една неписана история. Мъката и радостта народът ни е обръщал в песни. Умеел е да разхубавява живота си с много обичаи и празници. Слушали сме ги от нашите баби, а те от своите и така през вековете са дошли до нас старите мъдрости, дошли са празниците, които се тачат и до днес, защото в тях пулсира душата на българина. Чуйте една от стотиците български легенди:

РАЗКАЗВАЧ 1/ЛЕГЕНДА/

Хан Кубрат, бащата на хан Аспарух, имал пет сина и една дъщеря. Като си направил държава тук, в нашите земи, Аспарух направил голямо тържество. И както си седял, изведнъж се сетил и му се привидяла едничката сестричка - Калина се казвала. Когато се пръснали петте ѝ братя по света, а баща им починал, тя останала с майка си в разтуреното царство, тогава ханство, някъде в Русия. На Аспарух му домъчняло за сирачето и заплакал от жалост за нея. Тъкмо в това време го чула една лястовица, кацнала на едно дърво до него и го попитала с човешки глас "Защо плачеш?". Аспарух се стреснал и като насън си доверил мъката на лястовичката. "Де да има по някой да пратя хабер на милата ми сестричка, че съм си образувал вече нова държава и са ме избрали за хан." Лястовичката се смилила и му рекла: "Аз зная старото ви царство в Русия, защото съм дошла оттам, заедно с дружината ти. Познавам сестра ти Калина. Гнездото ми беше под стряхата на бащините ти, Кубратови, палати." Като изрекла тия думи лястовицата литнала. Летяла тя, летяла, почивала си през нощите и най-сетне стигнала. Там чакала цели три дни и нощи, докато Калина отвори прозорците си. Пак с човешки глас лястовичката и разказала всичко за брат ѝ. Зарадвала се Калинка и решила да прати хабер на своя братец. Свила китка от Зеленило, усукала я с бял вълнен конец и възелчета за поздрав сторила - както българите словото пазели, та я пратила по лястовичката. Като мълния се понесло птичето и скоро кацнало на испериховото рамо. Но от дългия път крилцето му се протрило и алена кръв обагрила вълната. Ханът радостен взел китката, разчел по възелчетата сестринския поздрав, накитил гърдите си с китката и мартеницата грейнала. Оттогава Исперих побелил на народа си: всеки да върже китка от пресукан бял и червен конец и на този ден да се кичи - за здраве и небесен благослов. Туй се случило на първи март и останало до наши дни.

2.ДЕТЕ: Според народния обичай на първи март сутринта във всеки дом се пали огън на двора, с много дим. А после всички прескачат до три пъти огъня, с лице към изгряващото слънце, за да се очистят от зли сили и да се предпазят от болести.

3.ДЕТЕ: Сутринта рано стопанките простират или закачват пред домовете си червени престилки, пояси, прежди, черги или пресукани червени конци: те пазели къщата, да не влезе в нея злото — болести и немотия. Чак тогава окичва децата и животните с изработените отнапред мартеници от вълнена или памучна прежда. Като ги видела, баба Марта щяла да се разсмее и да пекне слънце.

4. ДЕТЕ: В традиционните български мартеници са вплетени парички, скилидки сух чесън, мъниста, железни халки, косми от конска опашка, черупки от охлюви и др. Затуй мартеницата се смята за амулет, който предпазва от зли сили. Бялата вълна в мартеницата предвещава дълъг живот, а червената — здраве и сила, толкова необходима на всички в края на зимния сезон, когато жизнените сили и хранителни запаси са на изчерпване.

5.ДЕТЕ: Днес празнуваме Баба Марта .Тя винаги идва при нас на 1 март.Това е нейния ден, от древни времена е било така по нашите земи .

ПЕСЕН:“БАБА МАРТА“ 1

II ЧАСТ

/Излизат Баба Марта и Малък Сечко/

Участват: / Разказвач 2 , Баба Марта, Малък Сечко/

6. ДЕТЕ: Сечко свири във комина

И не ще да си замине,

Но ще го догони вече

Баба Марта тази вечер.

РАЗКАЗВАЧ 2: Кой ще стигне първи при децата

Тича Малък Сечко .

Крета Баба Марта...

Малък Сечко Февруари

Баба Марта изпревари.

В лед и студ скова земята ,

тътри тръни по полята .

Вежди от ледунки смръщи

и децата прати в къщи .

Сняг и студ открай докрай.

Спят на топло всички мечки,

стоите вкъщи, пийте чай

край разпалените печки.

Баба Марта се разлюти.

Грабна тя чепата сопа.

Февруари ще натупа ,

Нека само го докопа!

Сън не мигна Баба Марта .

Сън не мигна ,

но го стигна

И започна тя веднага

Малък Сечко да налага.

БАБА МАРТА :Що децата са ти сторили,

Та по къщите затвори ги?

РАЗКАЗВАЧ 2: Удря не прощава Марта .

Той цървулите си стяга:

МАЛЪК СЕЧКО:Ох , ще ме пребие старата

Трябва бързо да се бяга ...

Марто, скъпо ще ти струва

РАЗКАЗВАЧ 2 :Ала Баба Марта бие ,

Бие и не се шегува ,

Бие и не си поплюва...

Мисли тъжно Февруари

МАЛЪК СЕЧКО: Всеки месец трийсет дни е ,

Ала гледай проклетия!

На – животът ми на косъм.

Сторих двадесет и осем

Дни ,но стига вече.

Бягай, братко ,надалече!

РАЗКАЗВАЧ 2:Крачолите си запретнал,

гащи и цървули стегнал,

бяга ,бяга Февруари...

Марта удря дето свари!

И когато го прогони ,

спря се Марта уморена,

гледа пролетните клони

и тревицата зелена

Към децата се обръща:

БАБА МАРТА : Хайде , да ви няма вкъщи!

РАЗКАЗВАЧ 2: Уморена от гонитбата Баба Марта заспа в подземните палати на мекото си пухово легло. Но във пекна слънце, духна топъл ветрец, една муха оживя, забръмча и кацна на баба Марта на носа. Тя кихна и се пробуди.

БАБА МАРТА : У-у, вече топличко станало, мухите се разбръмчали, пък аз още спя. Скоро ще ми дойдат на гости милите ми внуци Април и Май, пък аз нищо не съм приготвила. Не съм помела, не съм почистила...

РАЗКАЗВАЧ 2: И скокна баба Марта немита, невчесана, разшета се по земята да чисти и нарежда. Въздъхна тя и от нейната топла въздишка гората се очисти, опадаха мъртвите листа. А върбите от радост напъпиха. Стана приятно на баба Марта, тя се засмя и от нейната усмивка земята се стопли. Тръгна тя от поляна на поляна и насади вредом: къде кукуряк, къде минзухар...

III ЧАСТ

ДЕТЕ 7: Бабо Марто , нашият обичай е да те посрещаме с медена пита, за да си сладка и добричка!

БАБА МАРТА :А вие, мили деца., бъдете весели и жизнерадостни като слънцето , бързи и смели като вятъра, усмихнати и трудолюбиви като пчеличките И за да сте весели, засмени, румени, червени, аз за вас измайсторих две приятелчета верни. Тези две големи и живи мартенички са моите помощници Пижо и Пенда.

Как се сетих да ги направя ли? Чуйте:

ДЕТЕ 8 : В едно тъмно килерче, в едно плетено панерче

живееха две кълбенца с пухени конченца.

Първото беше бяло, бяло, сякаш в снежинки спало.

Второто пък - червено, червено, сякаш в зора топено.

ДЕТЕ 1 Бяха останали двете мъничета от чифт коледни терличета –

плетени, топли, червени, избродирани с бели елени...

Ала Коледа отдавна мина, стихна огънят в бумтящата камина,

звъннаха капчуците, а напоследък по улуците

плиснаха новини от южните страни –

със следващия птичи полет пристига сияйната Пролет!

ДЕТЕ 1/КЪЛБО/: - Ами сега! – ревна едното кълбенце. –

Поне да бях станало на врабченце палтенце...

ДЕТЕ 2/КЪЛБО/ - Мхм... Аз пък можех да стана шапка

за някоя премръзнала жабка... –

второто кимна унило, опашленце-конченце подвило...

ДВЕТЕ /1и2/ ЗАЕДНО:

- А напролет кой ще тръгне да се топли... –

смесиха червенобели вопли.

ДЕТЕ 3: Плакаха, хълцаха двете кълбета,

додето внезапно дочуха някой наблизо да шета.

Що да видят – една бабка добричка

тупа, подрежда, и то – сам-самичка.

И на всичко отгоре – сам-самичка се смее...

А за капак – сам-самичка си пее:

БАБА МАРТА - Малко остава, малко остава –

слънце изгрява, март приближава!

Март месец, хора, за мене любим е,
тъй като Марта е моето име...
- Март месец баба ви празнува,
посреща гости и танцува –
раз-два – с парцала по стъклата,
два-три – по двора с метлата...
Ще дойдат внучетата скоро, ще хукнат весело по двора,
та трябва да го премега от кишата и от калта...
Хм, милите, освен да тичат, аз знам – подаръци обичат.

Изплетох им за Коледа терличета...
Сега какво – букетче от кокичета?
Не, не... Подаръкът, дори и скромнен,
добре ще е да им стои за спомен...
Каквооо, каквооо?... Я вкъщи да се върна
и във килера прашен да надзърна –
май две кълбенца малки там оставих
и - де ми е умът! – съвсем забравих.

Я, ама те били съвсем мънички –
не стигат и за куклени терлички...
Обаче пък конците им са здрави.

От нищо нещо баба ще направи!

ДЕТЕ 4 : Като чула това, двете кълбенца

радостно ококориха оценца!

В шепите на бабката се сгушиха

и в гласа й кротък се заслушаха.

БАБА МАРТА - А такааа .....

/Появяват се Пижо и Пенда/

ПИЖО: От червеното кълбенце баба ме направи на момченцеее...

Станах бабино юначе, с бял пояс и бяло калпаче.

Ето, от нищо и никакъв конец – какъв ален, напет хубавец!

Дар съм за нейния внук – да бъде сит, със червени бузки и честит!от червеното кълбенце
ще направя едно момченцеее...

ПЕНДА: А за внучката й – да е бяла и от доброта да свети цяла,

баба ме направи - от конци момиче, нежно, беличко като кокиче.

Имам плитки алени в косичката, алена престилка за поличката..

Пижо и Пенда се наричаме и като внуците й ще се обичаме.

ПИЖО :Ний сме бяло, бяло и червено

за живот и здраве,тъй е отредено.

ПЕНДА : Чак до първа пойна птица да ни вържат на ръчица ,

на ръчица ,на косица

бяло и червено , бяло и червено!

ПИЖО : За живот и здраве тъй е отредено –

да ни кичат по премени на деца засмени!

РАЗКАЗВАЧ 2: В този миг някой подвижна на двора

и баба Марта – куцук – към стобора.

Надзъртат Пижо и Пенда: съседката

излязла направо боса и с плетката!

Нещо говори и ръкомаха...

Куп минувачи от пътя се спряха...

Олеле-мале, какво ли става,

че се надига такава врява?!

ДЕТЕ 5: “Беда голяма! Беда голяма!

Закъсала е Първата дама!

Става задръстване горе в небето –

вижте кервана от птичи карети...

Някой да ги упъти се молят,

че возят Нейно Сияние Пролет!”

ДЕТЕ 6: Хукнаха Пижо и Пенда смело,

обиколиха цялото село,

а през прозорци и през огради

чудеха им се стари и млади:

ДЕТЕ 7- Вижте ги, вижте – деца от кончета!

Даже калпаче си има момчето...

Отде дойдохте? Кой ви направи?

ПИЖО: -Как кой? Баба Марта, да ни е здрава!

ДЕТЕ 8 - А накъде тъй задъхано тичате?

ПЕНДА:- Към Пролетта – със каретите, птичите,
вече пристига, а пътя объркала...

Кацнал да хапне край блатото щъркела,

а пък Южнякът задрямал в полето...

Та Пролетта се озърта в небето,

иде й даже да се разплаче

заради тези нехайни водачи.

Та затова ние бързае двамата –

да доведем подобаващо дамата...

ПИЖО: Вее си роклята чуруличена,

мята си булото от метличина.

Вчера кокичето я покани,

а тя не знае кой път да хване...

Та затова ние бързае двамата –

да доведем подобаващо дамата...

/Звучи музика. Скриват се и след малко се показват заедно с Пролетта./

ПЕСЕН:“ИДЕ ПРОЛЕТ“

ПРОЛЕТТА:Здравейте, мили деца! Познахте ли ме?

Аз съм Пролетта. Извадих голям късмет!

Пристигнах с това момиченце и това момченце,

родени от червено и бяло кълбенце.

Те щъркела преял откриха,

заспалия Южняк отвиха.

“Дий, конче!” – яхнаха ги щуро,

замалко да се прекатурят...

подире им – ята, ята, ята –

стотици птичета с капели от цветя...

ДЕТЕ 1:-Бабо Марто, нека ти се поклоня

и сърдечно да благодаря,

че оплете тези две добри деца,

и доведоха навреме Пролетта.

ДЕТЕ 2: И така – Пролетта извадила късмет.

Пристигнала, а кой се мъдрел най-отпред?

Пижо и Пенда – момиченце и момченце,
родени от червено и бяло кълбенце.

ДЕТЕ 3: Всички радостно благодарили,

а на баба Марта ѝ се поклонили –

А на Пижо и Пенда дали име по-кратко –

мартенички им казват, че е мило и сладко.

В чест на баба им Марта - тази баба-умница,

с обичливо сърце и със сръчна ръчица...

ДЕТЕ 4 : Оттогава се носи като приказка вече

тази истинска случка, мое малко човече -

за една Баба Марта, която все прави

мартенички за всички – да са живи и здрави.

Да е бяло сърцето, румено – личицето,

да събужда къщята звънка песен на птички,

да се кичат цветята с обеци от пчелички...

ДЕТЕ 5:Ти не вярваш, така ли, ти се смееш с очички?

Баба Марта ти праща, ето виж - мартенички!

ПЕСЕН:“БАБА МАРТА ТРОП-ТРОП-ТРОП“ 2

IV ЧАСТ

ДЕТЕ6: Плети, плети, бабо Марто,

изплети ми мартенички,

да ги вържем на ръчички,

да излезем на полето,

да наберем иглика,

кукуряк и минзухарче,

да посрещнем гостенките –

лястовички бързокрили,

кукувица самотница

кърко-щърко жабара,

че ни водят пролетта,

да натопли земята,

да разтупка сърцата.

ДЕТЕ 7: Вързва Баба Марта новите пискюли

на висока вратня, на клоната дюля
виждам де е здраве ,радост да е вредом,
всяка къща нова рожба да отгледа ...
Скрила в джоб подробна пътеводна карта ,
вече из страната шета баба Марта.

ДЕТЕ 8: Тихо през комините напускала

Мартеници бели и червени.
после тръгнала сама по пустите
мокри пътища с коси развени...

ДЕТЕ1: А на сутринта безброй момиченца

и момченца с весели очички
се събудили с ръце накичени
с бели и червени мартенички.

ДЕТЕ 2: Две пискюлчета заплетени

Днес завърза на ръцете ми
Баба Марта в ранен час
И ми каза с нежен глас:

БАБА МАРТА :Да си здрава ,да си жива ,

да си умна , работлива,
винаги да си засмяна,
вкъщи майчина отмяна

ДЕТЕ 3:Вдигнах двете си ръчички,

украсени с мартенички,
и политнах като птичка ,
нека да ме видят всички .

ПЕСЕН: „БАБА МАРТА“ 3

БАБА МАРТА :Хайде всички да се закичим с мартенички за здраве!Деца , помогнете ми да закича всички в тая стая!

/Първите три деца закичват с пожелания/

ДЕТЕ 4:Честита баба Марта! Бъди весела, засмяна, румена и бяла!

ДЕТЕ 5:Да си здрав и силен, да си бял и червен, да си весел всеки ден!

ДЕТЕ 6:Като мартеничка бяла и червена да сме свързани с теб вовеки и все да сме засмени!

ПЕСНИ

БАБА МАРТА 1

1. Вrabчo весело запява,
зимата си заминава,
бялото кокиче спи,   2
сняг навън не вали.
    2. Ти, кокиченце красиво,
        ти къде ли си се скрило.
        Топло слънце грее вън,   2
        стига сън, стига сън.
3. Ето ме сред вас, деца,
    С мен пристига пролетта,
весело ви поздравявам,   2
мирно детство пожелавам.

ИДЕ ПРОЛЕТ

1. Идат отдалече птици на ята /2/
    пролет иде вече в нашата земя. /2/
    И капчука пее, всичко тук играй. /2/
    Пролет вече грее в родния ни край./2/

БАБА МАРТА 3

1. Баба Марта троп-троп-троп,
    бърза през горицата.
    Мартенички цял вързоп   2
    носи на дечицата.
2. Бабо Марто, чик-чирик,
    вика й врабченцето,
    мартеничка ми вържи   2
    пъстра на вратленцето.

БАБА МАРТА 4

1. На пръсти се вдигам   2
    Баба Марта стигам.
    Искам да пошепна
    в нейното уше:
    - Стига, Бабо, стига   2
    с тези студове.
2. Дай ми, Бабо Марто,   2
    светъл слънчоглед,
    да си свия китка
    китка минзухар,
    та за мила мама   2
    китка минзухар.
3. А пък тебе, Бабо,
    в този весел час
    ще целуна бързо
    бузката ти аз.
    Да съм бяла, бяла,
    бяла като сняг,
    с бузчици червени   2
    като ален мак.